

EL CONEIXEMENT DE GARCILASO DE LA VEGAA CERVERA L'ANY 1589

Josep M. Llobet i Portella

En algunes de les pàgines de l'antiga documentació conservada que va ser produïda per les institucions ceriverines s'hi troben anotacions que reproduïxen fragments d'obres literàries. En treballs anterior ja vam donar a conèixer diversos textos que havíem localitzat en el transcur de les moltes consultes documentals portades a terme a l'Arxiu Comarcal de la Segarra, ubicat a Cervera.¹ Ara hi podem afegir un altre text. Es troba a l'últim foli d'un llibre titulat *Notaments del racional* corresponent als anys 1589-1591 del Fons Municipal de Cervera del susdit Arxiu.

El nou text localitzat és un fragment de l'ègloga III de Garcilaso de la Vega. Aquest autor va néixer a Toledo al vol-

tant de l'any 1500 i morí a Niça el 1536. La susdita ègloga, considerada d'una gran perfecció, sembla que va ser escrita l'any 1536, al final, doncs, de la vida de l'autor.

L'ègloga és un poema bucòlic en forma de diàleg entre pastors que té com a tema l'amor o la vida campestre. En aquesta tercera ègloga els protagonistes són la nimfa Elisa (nom que se suposa que fa referència a una dama anomenada Isabel Freyre) i el pastor Nemoroso (que seria el propi Garcilaso de la Vega). Al fragment transcrit hom parla de la nimfa Nice.

L'any 1543 van ser publicats, per primer vegada, alguns poemes de Garcilaso en un volum titulat *Las obras de Boscán y algunas de Garcilasso de la Vega repartidas en quatro libros*, que va ser imprès a Barcelona per Carles Amorós.² Durant els anys següents, es feren

---

¹ «Aparició d'un fragment d'un romanç del Cid en un manual notarial ceriverí del segle XV», *Palestra Universitària*, 5 (1991), 137-141; «Aparició de dos poemes de mitjan segle XV en manuals noterials ceriverins», *Palestra Universitària*, 5 (1991), 143-150; «Aparició d'un fragment del romanç La bella Celia, que adora en un manual notarial targarí del segle XVII», *Palestra Universitària*, 7 (1995), 69-73.

---

² Agraïm a la Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes l'autorització per reproduir tres folis d'aquest volum.

nombroses reimpressions, alguna de les quals degué ser coneguda per la persona que copià en el llibre municipal esmentat el fragment indicat. Aquest fragment es troba encapçalat per la frase següent: «Iesús, Maria, any 1589», per la qual

sosa sembla indubtable que fou copiat el susdit any.

A continuació, reproduïm el text copiat al llibre cerverí *Notaments del racional* i, seguidament, una versió actualitzada d'aquest text.

La blanca Niçe no thomo a destago
de los pasados casos la memoria
y en la lauor de su sutil trabago
no quiso entretexer antigua ystoria
Antes mostrando de su claro tago
en su labor la selebrada gloria
la figuro la parte donde el banya
la mas felise tiera de la espanya

La blanca Nice no tomó a destajo
de los pasados casos la memoria,
y en la labor de su sutil trabajo
no quiso entretejer antigua historia.
Antes, mostrando de su claro Tajo
en su labor la celebrada gloria,
la figuró en la parte donde él baña
la más felice tierra de la España.

Las obras de Boscán y algunas de Garcilasso de la Vega (1543), f. 1r
(Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes).

LIBRO.

Tras esto el puero allí se veyá herido:
D' aquel mancebo, por su mal valiente:
Y el moço en tierra estaua ya tendido:
Abierto el pecho del rauioso diente:
Con el cabello d' oro desparzido:
Barriendo el suelo miserablemente:
Las rosas blancas por allí sembradas
Tornauan con su sangre coloradas.

Adonis, este se mostraua que 'ra:
Segun se muestra Venus dolorida:
Que viendo la herida abierta y fiera:
Sobre 'l estaua casi amortecida,
Boca con boca coge la poltrera
Parte del ayre, que solia dar vida
Al cuerpo, por quien ella en este suelo:
Aborrecido tuuo al alto cielo.

La blanca Nise, no tomo a Destajo
Delos passados casos la memoria:
Y en la lauor de su sutil trabajo:
No quiso entretexer antigua istoria,
Antes mostrando de su claro Tajo:
En su labor, la celebrada gloria,
La figuro en la parte donde 'l baña:
La mas felice tierra dela España,

LIBRO.

Esto canto Thyrreno, y esto Alzino
Le respondió, y aviendo ya acabado
El dulce son, siguieron su camino:
Con passo vn poco mas apressurado
Siendo a las Nymphas ya el rumor vezino
Juntas s' arrojaron por el agua
Y de la blanca espuma que mouieron:
Las cristalinas ondas se cubrieron.

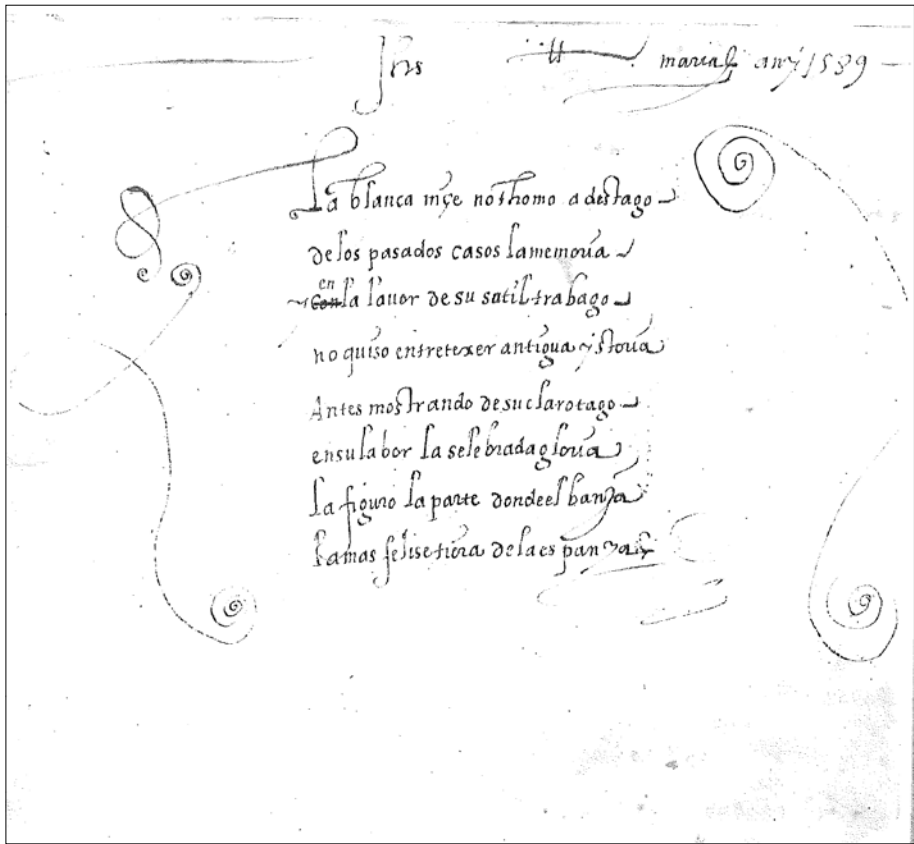
FIN DELAS

OBRAS DE GARCILASSO.
DE LA VEGA.

Acabaron se de imprimir las obras de Boscã
y Garcilasso de la Vega: en Barcelona
en la officina de Garles Amoros
a los .xx. del mes de Março:
Año, M, D, XL III.

*Las obras de Boscán y algunas de Garcilasso de la Vega (1543), f. 237v
(Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes).*

Notaments del racional, 1589-1591, s. f. (Arxiu Comarcal de la Segarra).